

شماره سند: ۱۳۳

فرستنده: کنسولگری ایران در هامبورگ

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: ساختمان مسجد در هامبورگ

تاریخ: ۴ خرداد ۱۳۳۰ ه. ش

نمره: ۴۸۷

[حواشی]:

- اداره روابط فرهنگی ۳۰/۳/۸

- برش روزنامه پیوست نبود.

شماره ۴۸۲
تاریخ ۳۰/۳/۴

Consulat Général Imp. de l'Iran
Hamburg

برای اطلاع وزارت امور خارجه

وزارت امور خارجه

بمناسبت ازد یلعه ایرانیان در هامبورگ ولزوم داشتن يك مرجع مذهبی آقای عینی کاشانی در سفر اخیر خود در بایران بشبه پیشنهاد آقای ایت اله بروجردی آقای شیخ ابوالقاسم محمدی گلبایگانی را با خود به هامبورگ آوردند خیرنگار روزنامه انطبالات با آقای گلبایگانی معاهده و شرح مختصری از شرح حال ایشان نگارش داده که برش روزنامه بیوست تقدیم میشود .

فعلا آقای گلبایگانی بهرینه آقایان ایرانیان در اینجا هستند ولی خیال دارند برای ماه رمضان بایران برگردند ضمنا برای اینکه میتواند امور مذهبی خود را در اینجا انجام دهند در نخستین جلسه که در منزل آقای کاشانی تشکیل شده بود از من عقیده خواستند من هم پیشنهاد کردم که برای آنکه آقای گلبایگانی بتواند هم امور مذهبی را انجام داده و هم جنبه علمی بفرهنگ ایران کرده باشند و هم حفظ با اصول فلسفی باختریان آگاه شوند بهتر است آقایان ایرانیان مسجدی در هامبورگ بسازند این پیشنهاد خوشبختانه مورد قبول آقایان واقع شد و تاکنون نزدیک بیک میلیون ریال توسط بیست و شش نفر از آقایان بازرگانان تعهد شده و امید میرود بقیه هزینه آن که بالغ بر ستمینون ریال پیشبینی شده توسط سایر آقایان بازرگانان تعهد شود . اکنون برای اینکه زمین مناسبی برای اینکار تهیه شود باستانی شهر مشغول مذاکره میباشد اگر خلوصیت خدا اذن بانجام اینکار موفق شود ایرانیان در اینجا دارای یک مسجد زیبا و کتابخانه و سالن کنفرانس خواهند شد که بسیار سودمند خواهد بود .

سرکنسول شاهنشاهی - وزیر مختار
عبدالحسین مفتاح

از راه رود و یک رونق

۱۵۳۵۱
۳۰/۳/۴

۳۰/۳/۴

۴۸۲

۴۵
۳۰/۳/۴

۱۳ ۵۷

شماره سند: ۱۳۴

فرستنده: نخست وزیر

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تعمیرات مسجد مسلمانان در برلین

تاریخ: ۱۸ آبان ۱۳۳۷ ه.ش

نمره: ۱۲۳۵۷

نخست وزیر

تاریخ ~~۱۳۴۸~~
شماره ~~۱۲۴۵۷~~
پیوست ~~۱/۱~~

د. مؤید
۱۱/۱

وزارت امور خارجه

راجنح بكم جهت تعمیرات مسجد مسلمانان در برلن بتاريخ ۱۲
اوت ۱۹۵۸ - باعضای سرپرست مسجد مزبور گزارش رسیده
بود که بوزارت فرهنگ اداره کل اوقاف مراجعه و اینک رونوشت
جوابیکه بشماره ۱۴۳۵۶ - ۳۷/۶/۳۱ واصل گردیده -
پیوست ارسال میگردد که در زیر مندرجاتان جواب ایشانرا

صادر نمایند

اول نخست وزیر

ردیف

وزارت امور خارجه
شماره ۲۹۱۰۹
تاریخ ۳۱/۱/۵۷

۴۸۹

۲۹۱۰۹
۳۱/۱/۵۷

www.KitaboSunnat.com

نخست وزیر

تاریخ
شماره
پیوست

۱۴۳۵۶

مقام منیع فتوح - ستوزیری - عطف بقوم ۸۳۳۵۸-۱۷/۶/۳۷
موضوع کمک جهت تعمیرات مسجد مسلمانان در برلن با استحضار
خاطرمیارسنمیرساند * چون در سال جاری برای تکمیل مساجد مسلمانان
روانشنگن و مانها لامساعدت عالی شده است بنا براین بعد از تقدیر اعتبار
در سال جاری مساعدت عالی بساحتها منسوخ مسلمانان برلن میسر
گسترد بیس است در سال آینده مبلغ لازم در بودجه عمومی از فایده بیندیش
خواهد شد که در موقع حواله نمود * مدیرکل اوقاف * مشکوئی * رونوشت

بر اصل ارجع
نخست وزیر

www.KetabF

شماره سند: ۱۳۵

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: نمایندگی شاهنشاهی ایران، برلن غربی

موضوع: درخواست مساعدت جهت تعمیر مسجد برلین

تاریخ: ۴ آذر ۱۳۳۷ ه. ش

نمره: ۲۳۳۰۲/۲۸۱۷

شماره ۲۱-ل-۲۷ ۱۰۰۰۰۰۰۰ برگ

تهیه کننده پیش نویس:
رئیس اداره:

وزارت امور خارجه

شماره اداره شماره دفتر وزارتی

شماره پرونده ۲۲۷

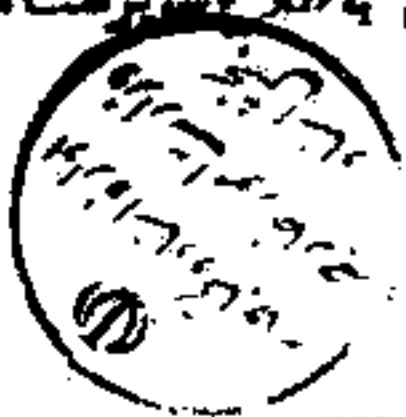
کمیسیون سفارتکاری شاهنشاهی ایران - کلن

۲۸۱۷

نمایندگی شاهنشاهی ایران - برلن غربی

۱۳۲۷ / ۱ / ۱۸

سپرست مسجد مسلمانان در برلن ضمن نامه ای بتاريخ ۱۲ اوت ۱۹۵۸
 به جناب آقای نخست وزیر تقاضا کرده است که از جانب دولت شاهنشاهی مساعدتی
 جهت تعمیر مسجد مذکور بعمل آید و اینک طبق اطلاع واصله از اداره کل اوقاف
 وزارت فرهنگ چون در سال جاری برای تکمیل مسجد مسلمانان در واشنگتن
 وانیلا مساعدت مالی شده است متاسفانه به علت نقد اعتبار مساعدت مساعدت مسلمانان
 مسجد مسلمانان برلن فعلا مهیور نیست ولی در سال آینده مبلغ لازم در بودجه
 همین اوقاف پیشبینی خواهد شد که بوقوع حواله خواهد گردید .
 خواهشمندند است دستور فرمایند مراتب را بنحوی مقتضی با دلال سپرست مسجد
 مسلمانان در برلن برسانند .

وزیر امور خارجه

رونوشت عطف بنامه شماره ۱۲۳۵۷ مورخ ۲۷ / ۸ / ۱۸ شخصت وزیر ارسال
میسرود .

وزیر امور خارجه

شماره ۱۰۰۰۰۰۰۰
تاریخ ۱۳۲۷ / ۱ / ۱۸

شماره سند: ۱۳۶

فرستنده: نمایندگی دولت ایران در برلین

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره روابط فرهنگی

موضوع: تعمیر مسجد برلین

تاریخ: ۱۱ بهمن ۱۳۳۷ ه.ش

نمره: ۲/۱۲۶۴

[حاشیه]:

- آقای خردمه، با سوابق برای مذاکره تشریف بیاورید. ۱۱/۱۹

نماینده‌گی دولت شاهنشاهی ایران
Kaiserlich Iranische Delegation
BERLIN

برلن بتاريخ ۱۱/بهمن ۱۳۳۷
شماره ۲/۱۲۲۴

وزارت امور خارجه اداره روابط فرهنگی

نامه انوزارت شماره ۲۳۳۰۲/۲۸۱۸ مورخ ۳۷/۹/۴ راجع به درخواست مساعدت از طرف
سپرست مسجد مسلمانان در برلن در تعمیر مسجد مزبور واصل گردید. بطوریکه دستور فرموده
بودند مراتب بافای عبدالمزیزخان امام و متولی مسجد که از طرف مولانا صدرالدین امیر جماعت
اشاعت اسلام به برلن اعزام گردیده ابرام گردید و از اینکه اداره کل اوقاف وزارت فرهنگ مبلغ لازم
بمنظور مساعدت و کمک در تعمیر مسجد برلن در بودجه عمومی اوقاف برای سال اتی منظور خواهد نمود
نامبرده را مستحضر داشت و موجب نهایت امیدواری و اطمینان می گردید. برای مزید استحضار انوزارت
معرضه میدارد که مسجد مسلمانان در برلن تقریباً ۲۵ سال قبل بنا گشته و اهتمام (انحصار اشاعت
اسلام) مقیم لاهور پاکستان با دستور ساختمان احمدیه براندرت سنویت

Chinmash Building Brandnath Road Lahore Pakistan

ساختم شده و با حجه نور نمایندگان ترکیه افغانستان اینجانب که در آن وقت سمت کاردار سفارت
شاهنشاهی در برلن را داشت افتتاح گردید. در موقع حداثه مسأله مسجد ایر مسجد به واسطه نداشتن
متولی و فقدان بودجه لازم بوضع تاسف آوری درآمد و موضوع داخلی مخارجی آن خیلی خراب و
محتلم به تعمیرات فوری بود. خوب بختنامه یک نفر زن العالی بنام Limineh Modla
که به دین اسلام درآمده است را و طلبانه مدیریت و سرپرستی مسجد را عهده دار گردید. از آن
وقت تا اندازه اینکه مقدور و یا نداشتن اعتبار کافی ممکن بود نظم و ترتیبی در کار مسجد برقرار
گردید و روزهای جمعه همیشه گروهی از مسلمانان برای اقامه نماز در آنجا حاضر می نمودند خود اینجانب
هم تا بحال چند دفعه بانجا رفته و از بانوی نامبرده و زحمات و مشارالیهها قدر دانی نموده است
اینجانب تا بحال چند مرتبه با نمایندگان ترکیه و اندونزی مقیم برلن برای شرکت در تعمیر و ندادن
سرو صورتی به وضعیت ناگوار این مسجد مذاکره نموده و آنها را تا اندازه اتی حاضرین شریک معاضی نموده
است البته یکی از بهترین تبلیغات برای دین مبین اسلام این است که مسجد مزبور بطرز حالیه و چه
تعمیر و باعث افتخار مسلمانان مقیم آلمان بشود و اگر ممکن باشد از طرف دولت ایران کتب مسجد
و دو مناره آن با کاشی هانی ساخت ایران تزئین و کتبه های، قشنگی برای محراب آن تهیه شود.
ضمناً چند قطعه فرش برای این مسجد فرستاده شود که بطور ابرو مندی، مضم داخلی و نمای
خارجی آن حکایت از کمک و مساعدت ایران در ترمیم خرابیهای مسجد بنماید. هم چنین اقدامی
بفرمایند تا سی چهل حلد کلام الله رحید برای قرائت در این باین عهده شده.

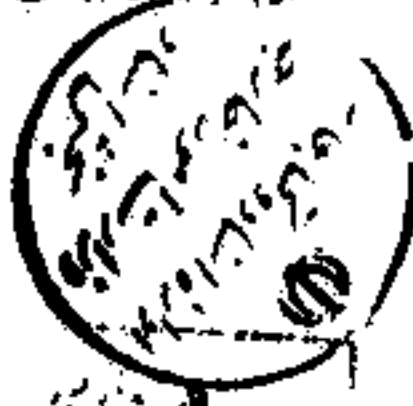
۱۹
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹

۱۹
۱۸
۱۷
۱۶
۱۵
۱۴
۱۳
۱۲
۱۱

وزارت امور خارجه
تاریخ ۱۱/بهمن ۱۳۳۷
شماره ۲/۱۲۲۴

در صورت تمایل اداره اوقاف بانهام پیشنهادات فوق نقشه کامل مسجد را توسط یک نفر
 همار تهیه و اندازه کتید و شماره را نیز معین و ارسال خواهد داشت تا نسبت به
 تهیه کاشی هکتیبسه از طرف کارشناسان انوزارت مطالعات لازم بعمل آید. هرگه نه -
 اطلاعاتی هم لازم باشد باین نمایندگی مرقوم فرمایند تا تهیه ارسال شده ضمنا متعنی است
 میزان مبلغی را که در نظر است برای تعمیر مسجد در به ده سال آتی منظر گردد معین
 فرمایند تا از حالا بتوان مطنه مخارم را پیشبینی نمود.

نماینده شاهنشاهی در برلن
 دکتر عباس عالیگیر

۴۷-۱
 ۲۷/۱۱/۲۸

شماره سند: ۱۳۷

فرستنده: وزارت فرهنگ

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تعمیر مسجد مسلمانان در برلین

تاریخ: ۱۷ اسفند ۱۳۳۷ ه.ش

نمره: ۱۶۱۵۷۵

[حواشی]:

- روابط فرهنگی - آقای خردمه ۱۲/۲۰

- آقای اتابکی اقدام خواهد فرمود، خردمه ۱۲/۲۳

در موقع تهیه پاسخ بحروف
مبیره نیز اشاره فرمائید

وزارت فرهنگ

اداره کل اوقاف
شماره ۱۹۱۵
تاریخ ۱۳۱۲/۱۲/۲۷

وزارت امور خارجه

بازگشت بنامه شماره ۳۹۵۶ / ۸ / ۲۵۰۳۱ - ۲۶ - ۱۱ - ۲۷ راجع بکمک بتعمیرات
مسجد مسلمانان در برلین از محل اوقاف باسندحضار میرساند ؛
مناسفانه اختیار تعمیرات اینیه تاریخی و مساجد ومدارس مربوط بسال جاری بانمام رسیده
امید است سال آینده بتواند حتی المقدور مهلتی در بودجه عمومی اوقاف تامین و پس از
تسویب هیئت محترم دولت حواله نماید م

وزیر فرهنگ • دکتر مهاباد
۱۳۱۲/۱۲/۲۷
۱۳۱۲/۱۲/۲۷

در بلا زینبی - ه خود

۱۳۱۲

کتابخانه امام و فرزندان

۴۵۶۴۴

۱۳۱۲/۱۲/۲۷

۴۵۲۲
۱۳۱۲

شماره سند: ۱۳۸

فرستنده: وزارت فرهنگ

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره روابط فرهنگی

موضوع: تقاضای کمک مالی جهت احداث مسجد در کلن

تاریخ: ۱۴ آذر ۱۳۳۹ ه. ش

نمره: ۴۳۴۰/۱۵۲۱۳

دوره و نام تهیه پاسخ معروف
 . مجوز از شاه فرماید

۴۴۴۴
 ۴۴/۹/۱۶

وزارت فرهنگ

اداره کل روابط فرهنگی
 شماره ۱۵۲۱۳/۴۳۴۰
 تاریخ ۳۹/۹/۱۴
 ضمیمه

۸۲۸

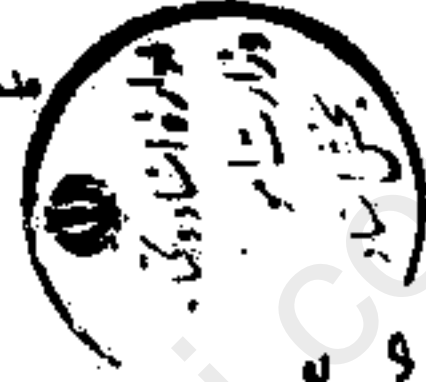
وزارت امور خارجه اداره روابط فرهنگی

عطف پنامه شماره ۱۲۵۶۸/۸/۳۳۱۴ مورخ ۱۶ آبان ۳۹

د رمورد تقاضای کمک مالی از طرف آقای نورالدین نعمتگانی برای
 احداث مسجد در کلن متاسفانه بعلمت مضیقه مالی انجام چنین
 کمکی مقدور نیست .

مدیرکل روابط فرهنگی - دکتر نیسانی

(Handwritten signature)

۳۹/۹/۱۷

www.KetabFarsi.com

www.KetabFarsi.com

فصل ششم - اسناد نمایشگاهها

شماره سند: ۱۳۹

فرستنده: وزارت اقتصاد ملی

گیرنده: دکتر عباس علامیر رایزن نمایندگی ایران در آلمان غربی

موضوع: تأسیس غرفه ایران در نمایشگاههای آلمان

تاریخ: ۱ بهمن ۱۳۳۰ ه.ش

نمره: ۲۲۱۱۵/۵۱۰۹

وزارت اقتصاد ملی

اداره آمار و اطلاعات اقتصادی

شماره ۵۱۰۹ / ۱۵
تاریخ ۱۳۳۰ / ۱ / ۱۱
پیوست

نوری

جناب آقای دکتر عباسعلی میرزا بزن نمایندگی ایران در آلمان غربی شتوتگارت

عطف بنامه شماره ۱۱۲/۲۲ مورخ اول دیماه ۱۳۳۰ موضوع سهمیه اختصاصی برای تأسیس نمایندگیها در مختلفه آلمان ایجاد میشود. برای آزمایش نتایج حاصله بدینوسیله موافقت میشود که سهمیه های مربوط بنمایندگانها تحت نظارت مستقیم آن نمایندگی مستقلا برای تأسیس غرفه ایران در نمایندگیها آلمان تخصیص داده شود البته درآمد حاصله پس از کسر هزینه مربوط به تأسیس غرفه ایران بترتیبی که بعد اینصوب اینوزارت خواهد شد رسانند بمصرف توسعه امور اقتصادی و تأسیس اطاق دائمی نمونه محصولات صادراتی ایران در آلمان و رفع موافقت نمایندگی بازرگانی در آلمان برسد محتاج بتذکر نیست که باید طوری اقدام فرمایند که کوچکترین شکایت وجهی از طرف بازرگانان ایرانی یا مقامات اقتصادی آلمان پیش نیاید والا چنانچه احتفال بروز شکالائی در میان یا شد احتراز اولی خواهد بود خواهشمند است فوراً از برنامه اقدامی که در این باره بعمل میاورند و ترتیب اجرای آن اینوزارت را بتفصیل مستحضربینند / م

وزیر اقتصاد ملی

شماره سند: ۱۴۰

فرستنده: سفارت ایران در کلن

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تشکیل نمایشگاه کشاورزی در کلن

تاریخ: —

نمره: —

وزارت امور خارجه
تهران

تاریخ
شماره
پیوست

گزارش درباره نمایشگاه کشاورزی المان

در تاریخ ۳۱ ژوئن ۱۹۵۳ در شهر کلن ۴۲ دومین نمایشگاه سیار کشاورزی توسط اتحادیه کشاورزان المان DLG افتتاح شد .
این نمایشگاه هر ساله در یکی از شهرهای بزرگ المان برپا میشود . قصد و هدف نمایشگاه اینستکه یککشاورزان داخلی و خارجی اصول جدید کشاورزی را در مدت بسیار کمی بیاموزد . (طول مدت این نمایشگاه از ۳۱ مه الی ۲۱ ژوئن بود) و به سرپرستان امور و دستگاههای اقتصادی عملا نشان دهد که با توسعه در ماشینهای کشاورزی و رعایت اصول فنی میتوان نتایج مطلوبتری تحصیل نمود . در سال گذشته سازمانهای کشاورزی مبلغ یکمیلیارد مارک برای ماشینهای کشاورزی و معادل ۸ میلیون مارک لوازم و اسبابهای کشاورزی از کارخانجات سازنده المانی خریداری نمودند .
نمایشگاه امسال که در شهر کلن افتتاح شد از نظر رسمیت و عظمت و تدبیرات و اختراعات جدید شایان اهمیت بود . هر روز ۶۵ هزار نفر تماشاچی از تمام نقاط المان غربی و کشورهای خارجی از این نمایشگاه دیدن مینمودند .
جهت راهنمایی خارجیان سرویس مخصوصی ترتیب داده شده بود که هر کشور علاقمندی را با اشخاص و کارشناسان فنی مربوط میساخت .

اقای پرفسور دکتر ریتس Prof. Ritz استاد کشاورزی هوهنهایم Hohenheim که در امور کشاورزی کشورهای خاورمیانه و نزدیکه مطلع و بصیر است مامور راهنمایی میبمانان و علاقمندان اینگونه کشورها بود .

طی صاحبیه که در این نمایشگاه با گزارش دهنده انجام یافت پرفسور ریتس بیان داشت که کارخانجات سازنده ماشینهای کشاورزی در المان بخصوص متمرکزند ماشینهای بایران تحویل دهند که با مناسبات انجا تطبیق نمایند . طرز ساختمان آنها از نظر فنی حتی المقدور ساده باشد تا رعایا و یا مکانسینهای ایرانی بتوانند بسادگی و سهولت از عهده بکار انداختن و نگهداری و مرمت آنها بربایند .
نامبرده نیز اظهار عقیده نمود که مناسبات ایران اجازه میدهد ماشینهای تمام خودکار و عظیم را در کشاورزی ایران مورد استفاده قرار دهند بلکه برعکس بایستی از ماشینهای نیمه اتوماتیک سادهتر و وسائل متوسط و دستی استفاده نمود . در اینجا مقادیر زیادی از انواع و اقسام وسائل شخم و مالکشی شخم پاشی و بذر و سم پاشی و کود و غیره را نشان داد . که میتوان در عرض گاو آهن قدیمی ایران انهارا به گاو و یا اسب بست و بر راحتی عمل نمود . (کاتالوگ ۱ و ۲ و ۳ پیوست)
اقای پرفسور ریتس تعجب میکرد از اینکه هنوز در کشاورزی ایران هنوز نتوانستند لوازم ساده و جدیدی را در آبادیهای ایران مرسوم نمایند و هنوز در نقاط حتی نزدیک به پایتخت و شهرهای

بقیه گزارش نمایشگاه کشاورزی المان

بزرگ از گاو آهن و وسائل شخم سطحی قدیم استفاده میشود .
ضمن این نمایشگاه با اغلب از کارخانجات سازنده ماشینهای کشاورزی تماس حاصل شد و معلوم گردید که اتحادیه ماشین سازهای کشاورزی المان متوجه بازار ایران بوده و مایلند که خود را برای کشاورزی ایران مهیا و آماده سازند .

در نمایشگاه کشاورزی امسال قسمتهای زیر شایان اهمیت بود :
کارخانجات ماشین سازی کشاورزی المان روی هم رفته دویز تراکتور تاکنون در کشاورزی المان معمول نموده بودند امسال دو تیب دیگر بر تراکتورهای خود اضافه نمودند و برای تراکتورهای کوچکتر اهمیت بیشتری قائل میشوند .

کوچکترین تیب تراکتورهای امسال دارای ۱ اسب قدرت میباشد

تمام تراکتورهای جدید را طوری ساختند که تنها میتوان ماشینهای کشنده بکار نباید بلکه بجای ماشینهای حمل و سحره کار خواهند کرد چه میتوان سایر وسائل کشاورزی را به پهلو جلو و یا عقب این تراکتورها مستقیماً متصل ساخت و میدان عمل آنها را براتب وسیع تر نمود . همین طور کار آنها را طوری در نظر گرفتند که در مزرعه ضمن پله حرکت دوالی سه نوع کار متفاوت از آنها برآید . دستگاههای بسیار ساده نیمه ماشینی را که با یکتر کارگر بکار میآیند میتوان جنب این تراکتورها وصل نمود و در ضمن کار اصلی تراکتور سبب زمینی و یا جفتدر کاشت (کاتالوک پیوست شماره ۱ و ۲ و ۳) این عمل در کشاورزی المان بی نهایت از نظر اهمیت کشت سبب زمینی متداول شد ماسه و از این راه بر بهره برداری سبب زمینی که از مایحتاج ضروری المان است اضافه نمودند .

ساختن تراکتورهای کارخانجات لانس Lanz روهرفال A.C. Ruhsal
ایشر Eicher و هانوماگ Hanomag طوریست که دستگاههای وچین شخم و مالکنی و درو را نمیکند بلکه وسیله ارتباط مستقیم به میله مثل کاردان آنها را به حرکت در میآورند . اصلاً استفاده از میله کاردان با تراکتور بسیار متداول شده و در وسائل مختلف منظور شده است . برای جمع آوری بلند کردن و دسته کردن و انبار کردن گاه و علوفه و غیره که زحمت زیادی در کشاورزی دارد اینک جنگک بسیار ساده درست نمودند که بجلوی تراکتور نصب مینمایند . (کاتالوک ۴ D)

در نمایشگاه مشاهده شد که کارخانجات سازنده متوجه توسعه ماشینهای شدتند که بدون آب کار نمایند و فقط با هوا خنک میشوند . اینگونه ماشینها چون دارای رادیاتور و انبار آب نمیشوند سبک تر شده و عمل خنک شدن موتور آنها هم بهتر انجام میشود و بالطبع بر هر ماشینها اضافه

نارت شاهای ایران
کلن

تاریخ ...

شماره ...

پیوست ...

خواهد شد و برای ایران و نقاط کوهی بهم منهد خواهند بود .
کارخانجات ماشین سازی دوتوس تراکتورهای جدید خود را که بقدرتهای ۱۱ ۱۰ ۵ ۳۰ ۴۲ و ۶۰ اسب میباشد (کاتالوک های ۵۶ ۵۷ ۵۸ و ۹۰ پیوست) روی همین اساس ساخته و نتایج بسیار خوبی در نقاط سرد سیر و گرم سیر بدست آوردند .
کارخانه تراکتور سازی لانس Lantz موتور نیمه دیزلی با اسم گلوه کوپف موتور Glühkopf بیرون دادند که مقدار مصرف آن ۱۷۵ گرم سوخت برای هر اسب قدرت در ساعت میباشد .
در قسمت ماشینهای کامیابین Combane نیز تغییرات اساسی دادند بطرفیکه میتوان با ماشینهای جدید یکمکه یک الی دوتوسر نقطه تعلم کارهای مربوطه را چه در مزرعه و چه در انبار انجام داد . (کاتالوک شماره ۱۰ پیوست)
برای حمل کود و کود پاشیدن ماشینهای ساده تری تهیه نمودند و بخصوص در قسمت حمل آوردن و استفاده از کود طویل تدبیر نویی بکار میبرند بدین ترتیب که ابتدا کود طویل را در دستگاه کود دوسبکی به کود مایع تبدیل میکنند و بعداً آنرا به دستگاه تبدیل گاز بنام کوندوکس Condux میفرستند که در آنجا از گاز متان آن استفاده خواهد شد . گاز متانیکه از کود طویل بدست میآورند بصرف سوخت تراکتور یا بکار انداختن دستگاههای ایجاد حرارت خواهد رسید .
مسئله علوفه حیوانات اهلی یکی از مهمترین قسمتهای این نمایشگاه محسوب میشود . وزارت خوار و باره المان و اتحادیه کشاورزان متوجه این امر شدند که در عوض دادن علوفه زیاد به حیوانات بهتر است مقدار بیشتری باتها داد و در عوض مقدار مواد غذایی را توسط وسائل ننی بالا برد . همینطور وضع مزاجی و جهاز هاضمه طرز نوع کار و اینکه آیا شیره میباشد یا فقط بصرف سلاخی خواهند خورد را در حیوانات اهلی بدقت مورد مطالعه قرار دادند و علوفه آنها را با مناسبات آنها تطبیق کرده باتها میخورانند .
مثلاً خوله که یکی از مهمترین حیواناتی از نظر دادن گوشت در المان است حیوانی است که علوفه را بربختگی جود بلکه مایست آنرا به پلمد از این نظر چندان روی و یا غیره را هرچه ریز تر نمایند و به خوله بدهند نتیجه بهتر گرفته و در مدت کمتری خوله هارا چاق تر میکنند .
در باره گاوهای شیره نیز علوفه آنها نسبت به مقدار شیری که میدهند کم و زیاد کرده و نسبت به مواد چربی و روغنی شیره آنها علوفه آنها را متغیر نمودند .
در باره مهارزه یا حشرات و افات در کشاورزی تدابیر زیادی بکار میبرند بخصوص در کشت سیب زمینی صلا در این نمایشگاه مزارع نمونه درست کردند و نشان دادند که اگر سیب زمینی سال گذشته را بعنوان بذر در سال آینده و بعداً تا پنجسال این عمل را انجام دهند مقدار بهره برداری آن در سال

تاریخ
شماره
پیوست

صفحه ۴

بقیه گزارش نمایندگان کشاورزی المان

اول با اندازه ۱۲ الی ۲۰ درصد در سال دوم ۳۰ الی ۳۲٪ در سال سوم ۵۰٪
و در سالهای چهارم و پنجم ۲۰ الی ۳۰٪ بهره برداری این نقصان خواهد یافت
در مقابل مبارزه با حشره خد سبب زمین اینک مبارزات اساسی سخت و اجباری میشود و دولت المان
در هر دهه و شهرستانی استاسیونهای اطلاعات حشره سبب زمینی ایجاد کرده که هر روز در رادیو
پس از اخبار جوی اطلاع میدهد که در کدام نقطه المان حشره دیده شده و مسیر آن کجاست البته
با دارا بودن چنین اطلاعاتی بلافاصله در برابر آن مبارزه خواهند نمود.
بهره برداری سبب زمینی المان اینک ۶۰٪ بر آن اضافه شده و مقدار کم بود سبب زمینی المان که
در اثر از بین رفتن شهرستانهای سیلزی و پروس شرقی در اقتصاد المان پدید آمده بود اینک
جبران شده است.

در قسمت ساختمان طوبه و انبارها در مزارع و دهات امسال نمونههایی درست کرد بودند که بسیار
ساده کم خرج و همچنین رهایی با گاه و ساقهای گندم و یا برنج که بهم نشوده شوند و بهم تاب داده
شوند دیوار و طاق طوبه و انبارهای خود را بسازند و هر موقع انبارها پائین آورده و جایجا نمایند.
اینگونه طوبهها مورد توجه صوم کشاورزان حتی کشاورزان خارجی واقع شده است.

گزارش دهنده: دکتر مصطفی نامدار - وابسته سفارت شاهنشاهی

www.ketab.ir

شماره سند: ۱۴۱

فرستنده: وزارت امور خارجه

گیرنده: وزارت اقتصاد ملی، شرکت شیلات ایران، اطاق بازرگانی تهران
موضوع: افتتاح نمایشگاه خواروبار در آلمان و اشکال در فروش خاویار

تاریخ: ۳ آبان ۱۳۳۲ ه.ش

نمره: ۲۷۷۴۴/۳۷۸۵

متن سند:

وزارت اقتصاد ملی، شرکت شیلات ایران، اطاق بازرگانی تهران

رونوشت گزارش آقای دکتر مصطفی نامدار راجع به افتتاح نمایشگاه خواروبار آلمان که توسط سفارت شاهنشاهی در کلن واصل گردیده به پیوست ایفا می‌گردد. مطالب مندرج در گزارش راجع به خاویار و خشکه‌بار ایران حقایقی است که باید توجه مخصوصی به آنها مبذول داشت.

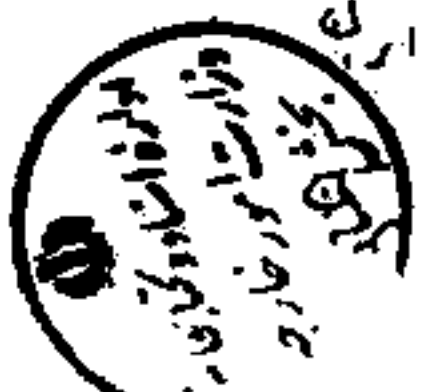
کوثر، وزیر امور خارجه

نوع ۲

نویسنده تاریخ (۹) / ۷ / ۱۳۴۴ یا کنوس تاریخ یا کنوس	 وزارت امور خارجه اداره پست دائره	شماره دفتر نماینده تاریخ جزوه دان شماره گذشته پست
---	---	---

برت
وزارت گردشگری

وزارت مسافرت

برت مسافرت
اطلاق تاریخ

۲۷/۴/۵۷
 وزارت گردشگری
 خرداد ماه ۵۷
 ارتفعی
 حکم
 ترتیبی
 وزیر امور خارجه

www.KetabFarsi.com

تاریخ
شماره
پیوست

گزارش در باره نمایشگاه خوار و بار المان با اسم انوگا)

ANUGA Allgemeine Nahrungs- und Genussmittel-
Ausstellung Köln 1953 - 3.-11. Oktober

مقدمه :

در تاریخ ۳ اکتبر ۱۹۵۳ نمایشگاه خوار و بار المان با اسم انوگا در شهر کولن از طرف وزیر خوار و بار المان افتتاح شد . تشکیل این نمایشگاه که دوره آن از ۳ الی ۱۱ اکتبر بطول انجامید و در آن تمام صده فروشان و کارخانجات مهم تهیه مواد غذایی و واردکنندگان مواد اولیه برای تهیه کالاهای خوراکی و آشامیدنی و نیز بسیاری از کشورهای صادرکننده مواد غذایی شرکت کرده بودند و هر روزه تقریباً ۲۵ هزار نفر تماشاچی و بازرگان و هیئتهای از طرف سر المان غربی و کشورهای خارجی باین نمایشگاه میآمدند از اینجهت بود که طرز توسعه روز افزون کارخانجات تهیه مواد غذایی خوراکی و آشامیدنی را که در قبال چهار سال زمانداری دولت آلمانی از انوار پسرحد کمال رسیده نمایان سازند و نیز روابط مستقیم بین کنارهزان و کارخانجات تهیه کننده و فروشندهگان صده و وارد و صادرکنندگان اینگونه کالاها را بهتر فراهم سازند .

در این نمایشگاه غیر از کارخانجات و صده فروشان و بنگاهها و تشکیلات بخش مواد غذایی که شرکت کرده بودند نیز کشورهای خارجی که بالمیان مواد خوراکی و خوار و بار صادر میکنند فرقههای مجللی برای خود تخصیص داده بودند که بآلتجهت معاملات مهمی با صده فروشان و کارخانجات المانی انجام دادند . بازرگانان ترکیه و دولت ترکیه بخصوص در این نمایشگاه فعالیتهای بسیاری ابراز میداشتند . متأسفانه بازرگانان ایرانی فرقه نداشتند ولی از طرف صده فروشان و بسیاری از موسسات بزرگ کالاهای ایرانی بطرز ابروندی البته بشهر از برنج و گندم و چغنی عرضه شده بود . طی مطالعات و مذاکراتی که در دوران این نمایشگاه با روسای بنگاههای صده فروشان و سازمانهای خرید و نمایندگان ادارت خوار و بار راجع به معاملات با ایران شد اطلاعات زیر بدست آمد :

۱- اشکال در فروش خاویار ایران

پس از جنگ جهانی دوم خاویار مورد مصرف المان غربی از کشورهای شوروی ایران و رومانی مرتفع میگردد البته انجام این معاملات از طریق بازرگانان سوئدی صورت میگرفت و هنوز هم ناز سوئد خاویار شوروی و رومانی بالمیان غربی وارد میشود . بهترین خاویار که در المان همیشه طالب داشتند در درجه اول خاویار شوروی و بعداً ایران میباشد خاویار رومانی را دست سوم در بازار محسوب میدارند . صده فروشان خاویار در این نمایشگاه از طرز معاملات جدید با خاویار ایران شکایت داشتند و نیز

نارت شاهنشاهی ایران
کلن

و نیز ابرادات خود را عملاً در فرقه های خود بگزارشده نماندند و مساختند از این نظر معلوم شد که معاملاتیکه با خاویار ایران در ششماه اخیر صورت گرفته موجب نا رضایتی بازرگانان العالی را فراهم ساخته است. در ششماه گذشته از طرف ادارات بازرگانی خارجی فرانکفورت و هامبورگ سهمیه جهت ورود و معامله خاویار ایران داده شد با این سهمیه مقداری خاویار مستقیماً از ایران وارد العان گردید. متاسفانه خاویارهای ارسالی با خاویارهاییکه سابق توسط سوئد بهما از راه سوئد وارد میشد از حیث مرفه و جنس قابل مقایسه نمیشد. بطوریکه پس از اقباع پاری اول از ان سهمیه بازرگانان العالی از خرید بقیه ان امتناع ورزیده اند و هنوز هم مقدار زیادی از خاویار ایران در بندر آزاد هامبورگ معطل مانده است. خاویارهاییکه تا سالهای ۱۱۵۳/۵۲ از ایران میرسید همه بدون هیچ و مطابق بازار بود است در صورتیکه مثلاً خاویارهاییکه توسط شرکت میلم خیابان سمدی پاساز سمدی شماره ۱۴/۱۲ تحویل شده و نموده انرا هم به گزارشدهنده نشان دادند بخصریاز کردن قوطی عوض اینکه مثل سابق بحالت قابل خود باقی بماند و دانه دانه روی هم قرار گیرد از هم متلاشی میشود همینطور هم جنس ان نرم و رنگ ان برخلاف سابقی که متعادل بزرگی و شفاف بوده اینک تیره و سیاه و ناصاف شده است. بدتر از همه شکایت بازرگانان در باره وزن قوطی هاست. روسها در قوطی های ۲۰۰۰ گرمی تحویل میداند و قیمت را برای واقعا ۲ کیلو خالص حساب میکنند و قیمت ظرف را بحساب نمیآورند (وزن ظرف) در همان قوطی ها اینک خاویار ایران را برای ۲ کیلو تحویل میدهند قیمت را برای ۲ کیلو محسوب میدارند در صورتیکه قوطی ها فقط دارای ۱/۱۸ الی ۱/۱ کیلو خاویار بیشتر نمیشدند و اتفاق هم افتاد است که در یک قوطی ۲ کیلویی ۹۰۰ گرم خاویار بود است. البته واضح است که این کسالت کسری خاویار با قیمت هر کیلو ۲۱ دلار با جنس یک آن بشود و زبان لافچی به خاویار ایران وارد خواهد ساخت و خبیرگان و بازرگانان خاویار فروش العالی که مدتها با خاویار ایران سروکار دارند با فکری فوق العاده اظهار میدارند که اگر بزودی زود در طرز تهیه و تحویل اقدامی از طرف مقامات نمیشد پس شکه ایران بازار خاویار را بر همیشه در العان از دست خواهد داد. عده از عده فروشان که سابقاً خاویار ایران را مصرف مینمودند در کسیون خود در فرانکفورت تصمیم گرفتند که دیگر خاویار ایران را که موجب زیان آنها است وارد ننمایند. ضمناً ملاحظه شد که روسها جدیداً بیشتر خاویار خود را در ظرفهای کوچکتر شیشه ۱ و ۲ و ۴ انزی میفروشند و از این راه خریداران زیاد تر دارند چون خاویار خوب فراوان است ولی همه نمیتوانند هر دانه قوطی های زیاد تری خریداری نمایند.

ملا الله دولت العان تصمیم گرفتند که سهمیه جدیدی برای خاویار ایران بفرستند و شرکت کنندگان

خارجت شاهنشاهی ایران
کن

تاریخ

شماره

پیوست

فکت کنندگان در نمایشگاه آنتوا که در محل برای دریافت سهمیه میباشند علافتند هستند که پیشنهادات جدید فوری از بازرگانان ایرانی که تخصص در امر خاویار داشته باشند دریافت نمایند .

یکی از صده فروغان خاویار ایران که سابقاً بهشراز ۲۰۰ تن خاویار ایران را طالب خواهد بود بنام

Theodor Kattus, Caviar Import-Export
Berlin-Wilmersdorf, Wiesbadener Strasse 58 A

تقاضای دریافت فوری پیشنهاداتی از ایران دارد و چنانچه پیشنهادات خاویار در دو آلی سه هفته دیگر برسد بشرط اینکه قیمت آن از ۲۱ دلار هم برای هر هر کیلو کمتر باشد و جنس خاویار مطابق قبل از شما باخیر باشد. ملاذیر نهاده خواهد خرید .

۲ - خشک بار و کالاهای دیگر REWE-Zentralorganisation, Köln/Rhein,
Jakordenstr. 3-11 - Lebensmittelgrosshandlung

دو بنگاه مهم یکی بنام
دیگری بنام
Arbeitsgemeinschaft der Einkaufskontore
des Kolonialwarengrosshandels Sitz Bonn
Bonn, Königstrasse 66, I.

که اولی دارای ۱۱۰۰ صده فروش و دومی دارای ۱۱۰ شعبه عظیم در سرتاسر کشور آلمان فیس میباشند و نیز چند نفر از صده فروشان آلمانی طی کسبوتیکه در این نمایشگاه کرده و با گزارشها شده مذاکره بعمل آوردند ایرادات خود را در باره خشک بار ایران متذکره بهمان داشتند که متأسفانه تمام خشک باریکه از ایران میآید مطابق نمونه نبوده و سبب ورودی فقط برای تیز کردن و هستن آنها صرف نمائند . از همه بیشتر در باره کنگرس سبز و برگه ایران شکایت دارند و اظهار میدارند که باوجودیکه برگه ایران در اثر دارا بودن شهد و مزه و طعم مخصوص و طعم آن پیش از کالیفورنی طالب دارد و خانواده معای آلمانی در موقع پخت و پز و درست کردن مرزا آنرا بیشتر بصره نزدیک میدارند ولی باز نمیتوانند بخوبی و راحتی آنرا بفروش رسانند چون خیلی کفید و بد تحویل داده میشود .

تمام خریداران برگه ایران و خشک بار اظهار رضایت کمال از یک موسسه ایرانی انهم آرزومانیان من نمائند و چون نامبرده یکماد است که فوت نموده مشتریان آلمانی اظهار نگرانی میباشند که مبادا جانشین وی مانند سابق خشک بار ایران را تحویل ندهد .

صوموسسات فوق که از بهترین سازمانهای خرید مواد اولیه و غذایی و خشک بار آلمان میباشند میتوانند یک پیشنهاد بازرگان ایرانی را در اسرع وقت به موسسات بهشمار خود پیشنهاد نموده و تصمیم قطعی اتخاذ نماید . دو موسسه فوق نیز در تقسیم سهمیه ورودی ذی نفوذ بوده و برای بازرگانان ایرانی و روابط مستقیم با آنها قطعاً موثر خواهند بود .

بطوریکه بازرگانان خریدار خشک بار ایران اظهار میداشند اخیراً از ایران پیشنهادات فروش خشک بار ایران

خارجت شاهنشاهی ایران

تاریخ صفحه ۴

شماره

پیوست

بالتان رسیده است که من کالاهای نیز توسط بازرگانان ترکی از ترکیه پیشنهاد شده است و بازرگانان آلمانی با علت اینکه کالا از ایران است و مذاکره بیشتر مایل دارند که معامله را توسط ترکیه انجام دهند چه اظهار میدارند که با ترکیه در معامله خود و انجام تصدقات آنها امکانیکه با ایرانیان دارند نخواهند داشت ولی بطوریکه گزارش شده است که در صورتی که دولت ترکیه در اثر بحران مالی که اخیراً در آن کشور رخ داده است اقدامی در این اولتر تسلیحاتی نماید در نزد مقامات آلمانی قبول داشته که با نتیجه با طلب ترکیه و بازرگانان عده دستور داده شده است که با ترکیه و پیشنهاد ادا ترکیه مساعدت

JUMBO - Trockenfruchtpackungen, M. Binger
Hamburg-Wandsbeck, Am Stadtrand 35/37

پست

شرکت

که مستلزم کار میباشد و کارهای سنگین که خاکه پاره دارد کرده آنها مطابق سلیقه بازار آلمان در بسته بندیهای آنها و قشکی بسته و بطوریکه رساند از پاک نبودن خاکه پاره ایران شکایت داشته ولی در عوض از خرمای ایران صرف پسزانی مینمورد. ضمناً اظهار میداشت که بتازگی از ایران خرمای ایران را در بسته بندیهای بسیار مرغوبی که با اروپائیان بخوبی تطبیق میدادند پارهها و آلمان ارسال مینمورد. این بستهها دارای علامات بسیار زیبا در کفهای سفالی و بسیار قوی و نمره شده پختن میباشد.

۳. حملات عمل

فرهنگدان عمل آلمانی طالب معامله با عمل ایران میباشد. چون در اثر پارتدگیهای فراوان آلمان در آلمان بهره برداری عمل آلمان بآلمان و از طرفی هم واردات عمل از کانادا استرالیا کنیا مکنیک و ترکیه و یونان جداگانه کفاحتیاجات آلمان را نموده داد لذا بهترین موقعیتی است که بازرگانان ایرانی عمل بالتان ارسال بدارند. مشروط به اینکه عمل های ایران قوی و طاری از مهم باشد و نیز کفتر از ۴۰ درصد حرارت دیده باشد. قیمت عمل خریدای در سیف هامبورگ برای درجه اعلا ۱/۱۰ مارک هر کیلو میباشد. معمول عمل معمولاً در بستههای ۲۷ کیلویی صورت میگردد. کمرک عمل در آلمان تقریباً ۴۰ درصد و عوارض آن ۴ درصد است. یکی از عده فروشان آلمانی که فائضی پیشنهاد ادا عمل کرده با در سزیر میباشد.

Maja-Honig-Handelsgesellschaft Ziegler & Co,
Köln-Bayenthal, Mansfelder Str. 30-32

این شرکت تقریباً ۲۰۰ تن عمل لایه دارد.

گزارش دهنده: دکتر مطهری

وزارت امور خارجه
بخش اسناد

شماره سند: ۱۴۲

فرستنده: رئیس هیئت مدیره شیلات

گیرنده: وزیر امور خارجه

موضوع: فروش خاویار در نمایشگاه خواروبار آلمان

تاریخ: ۱۲ آبان ۱۳۳۲ ه. ش

نمره: ۱۵۹۸

[حاشیه]:

اداره اقتصادیات

ریاست هیئت مدیره شیلات

نخستین جلسه هیئت مدیره
شماره ۱۳۹۶/۸/۱۵

وزارت امور خارجه

رونوشت گزارشی آقای دکتر مصطفی نامدار پیوست نامه شماره ۲۷۷۴۴/۲۷۸۵ مورخ ۱۳۳۲/۸/۲
 واصل و با دقت به معنای آن چه برای تهیه آن صرف کرده است مطالعه شد. توضیحات عرض میشود که:
 ۱- نامبرده در ضمن مطالعه بیکه راجع بنما پشگاه و بازار خاویار و خفکه بار در آلمان غربی
 نوشته اظهار داغته است عمده فروشان خاویار در نما پشگاه از معاملات بیکه در شهری اخیر (یعنی
 تحت تصدی ما مورین ابرانی) صورت گرفته ناراضی هستند زیرا پس از رسیدن پارسی اول خاویارها بیکه
 سفارشی داده بوده اند از خرید بقیه منصرف شده و مقدار زیادی خاویار در بندر هامبورگ معطل مانده
 ولی خاویارها بیکه تا سالهای ۵۲ - ۱۹۵۳ (یعنی در دوره امتیاز شرکت سابق) وارد میشده است بسی
 عیب بوده و تنها دلیل و نمونهای که بطور مثل برای اثبات مندرجات گزارشی خود اظهار نموده وضع
 یک خاویاری بوده که توسط شرکت موناام مقیم شماره های ۹۲ و ۹۴ خیابان سعدی بآلمان فرستاده شده و
 قوطی آن با حضور خود او باز شده و معايب آنرا عمداً ملاحظه نموده است. و حال آنکه شرکتی با این
 نام و نشان از شرکت سهامی شیلات خاویار خریداری نکرده و در نتیجه تحقیقی هم که بعمل آمد معلوم
 شد اصلاً همیو شرکتی در خیابان سعدی وجود ندارد و در شماره های ۹۲ و ۹۴ خیابان سعدی یکی لپشتات
 فروشی و دیگری امانت فروشی است. بهر حال اگر خاویار بد و فاسدی در بازارهای داخلی و خارجی
 عرضه میشود همان خاویارهای قاچاقی است که ماهی آن با قاچاق صید شده و قاچاقچیان بدون اطلاع
 از اصول فنی خاویار سازی و دور از قواعد بهداشت ماده ای بصورت خاویار میسازند و در بازار داخلی
 میفروشند و با قاچاقی صادر مینمایند. متأسفانه با همه سعی و کوششی که برای جلوگیری از قاچاق
 بعمل آمده معیناً بعلت بطور تشریفات بیکه برای تعقیب قاچاقچیان در کار است و مشکلات غیر قابل توضیح
 دیگری آنطور که محل انتظار است جلوگیری از قاچاق خاویار مقدور نگردیده است.
 بنا بر اطلاعات بیکه شرکت سهامی شیلات از معاملات خود با صادر کنندگان خاویار دارد و

سج

↙

ریاست هیئت مدیره شیلات

تاریخ _____
شماره _____

- ۲ -

مراجعاتی که میشود و همچنین با فراستی که در دست میباشد مطالب مذکور در گزارش ناسی از اطلاعات شخص آقای دکتر نامدار نبوده و بلکه برای پیگیری ملاصده خاصی از ناحیه دیگران با ایشان درلین گردیده است. خوب بود آقای دکتر نامدار قبل از تهیه گزارش خود راجع به هیئت وارد کنندگان خاویارها شبکه نوشته اند در بندر هامبورگ معطل مانده و مقدار این خاویارها و همچنین طرفهای ایرانی سفارشی دهندگانه تجدیداتی بعمل آورده و هر نتیجه گزارش خود شرح میدادند تا اطلاعی عنوان ((حقایق)) بمندرجات گزارشی او مورد تأمل واقع نمیکردید.

۲- راجع بآن قسمت از گزارش که نوشته اند ((یکی از عمده فروشان خاویار ایران

(Theodor Katties Import - Export) که سالها به پیش از دوست من خاویار ایران را طالب خواهد بود و چنانچه پیشنهاهای خاویار دو الی سه هکتار دیگر برسد بشرط اینکه قیمت آن ۲۱ دلار بسرای هر کیلو کمتر باشد و جنس خاویار مطابق قبل از شش ماه اخیر باشد)) عرض میشود که حق بود آقای دکتر نامدار با علاقهای که بترقی بازرگانی و رفع نواقص صادرات کشور ایران داشته است بک مرتبه هم تشریح بازرگانی این حرکت را (که البته از طرف انوزارت به سفارتهای دولت شاهنشاهی و از جمله سفارت آلمان غربی ابلاغ شده و وزارت اقتصاد ملی هم برای نماینده اقتصادی خود بآنجا ارسال داشته است) مطالعه نموده و متوجه میگردد که اولاً مجموع محصول سالانه خاویار ایران در حدود یکصد تن است و ثانیا در تشریح مذکور بهای مرغوبترین آن کیلویی هجده دلار و پستترین آن تنی ۴۹۰ دلار معین شده ثالثاً نامبرده گویا اطلاع ندارد که مصرف خاویار در آلمان غربی از سالی دوازده تن تجاوز نمیکند و در تمام کشورهای اروپا و امریکا هیچ موسسهای که حجم معاملات آن برای خاویار مالی دوست من باشد وجود ندارد. ۳- موضوع دیگری که جلب توجه میکند این است که پیش از چهل در صد محصول خاویار ما ضمن سایر محصولات بابت سهم اموال دولت شوروی از دارائی شرکت سابق شوروی حمل شده و با دقت و تخصصی که تحویل گیرندگان شوروی در بعضی جنس خاویار اعمال میکنند از طرف آنها هیچ مطلبی که موید گزارش آقای

ریاست هیئت مدیره شیلات

- ۲ -

دکتر نامدار با بعد اظهار نفع و راجع بفرهیبسزده تن غاویاری که صادرکنندگان ایرانی از شرکت خریداری و قسمت اعظم آنرا بمتصدف فرانسه صادر کرده اند تاکنون هیچ عدم رضا یعنی ابراز نگریده و معلوم نیست آقای دکتر نامدار که ظاهراً مقیم آلمان غربی هستند بچه وسیله از بدی جنس کلیه غاویاریها شیکه بعد از دوره امتیاز سابق بشوروی و سایر کشورها حمل شده است اطلاع حاصل کرده و بدون پروا تمام غاویاری که در دوره صدی ایرانی ها صادر شده بد متصدف داده است و حال آنکه تفکلات و عمل غاویاری سازی همانها فی هستند که در دوره مذکور هم غاویاریهای شرکت سابق را عمل مآورد و طرف بندی مینموده اند و همین تغییر در وضع مرتب غاویاری سازی داده نفعه است.

۴- راجع با احتساب وزن قوطی جزو وزن غاویاری تا قبل از تاریخ گزارش آقای دکتر نامدار از طرف صادر کنندگانه اعتراضی نفعه بود ولی اخیراً از طرف یکی از آنها که تازه از اروپا وارد شده است تازه این موضوع متعلقب شده و البعد پس از مطالعه کافی هر طور که مصلحت شرکت ایجاب نماید از آن قرار عمل خواهد شد.

بنابر این با نهایت تأسف باید عرض نمود که گزارشی آقای دکتر نامدار تا حدی که مربوط بسبب موضوع غاویاری میباشد حاکی از این است که نامبرده برای مطالعه این قبیل مسائل و اظهار نظر بهتر کفایت آماده نبوده و بدون اینکه از منظور اصلی تلفین کنندگان مطالب مندرج در گزارشی واقف باشد اطلاعات نا صحیحی را که راجع بغاویاری با و داده اند بدون تحقیق و تدقیق موضوع فسمعی از گزارش خود قرار داده است جملاتی که تازهگی علیه حرکت ملی عیلاتشروع شده از دو ناحیه است.

یکی از ناحیه بدخواهان خارجی که همیشه سعی دارند ایرانی را بعدم لیاقت متهم نمایند و در این مورد هم برای ایجاد نگرانی در خاطر اولیای دولت موفق شده اند بقلم آقای دکتر نامدار گویند نمایند که غاویاری ایران تا دوره عمل ۱۹۵۲ - ۱۹۵۳ (یعنی آخرین دوره عمل شرکت سابق) مرغوب بوده و از آن ببعده خراب شده است یکی هم از ناحیه آنهایی که در دوره عمل شرکت سابق مجتمع و یا متخلف موعده اند. توضیح آنکه شرکت سابق مقدار محدودی غاویاری مرغوب را بوسیله عاملین فروشی بقرار کیلوثی - ۴۵۰ ریال موافقت

ریاست هیئت مدیره شیلات

- ۱ -

تا همجو و نمود شود که در فروش غاو و یار به قرار کیلوشی - ۶۷۲/ ریال بخیردار کل محصول حداکثر قیمت عاید
 حرکت شده است در صورتیکه بهای هر کیلو غاو و یار مذکور در تجارت آزاد در حدوده هجده تا بیست دلار بوده
 با بنظر اشخاص موثر و متمکن از خرید یکی دوسه کیلو غاو و یار بهیای خیلی ارزان برای مصرف شخصی و یا
 برای ارسال هدیه بکسان و دوستان خودشان در خارج از دستگاه هیئت منممع و راضی بوده اند و انباشی هم
 که راه خرید مفاد بهر فابلی در داخل و فروش آن در خارج برویشان باز بوده است از تفاوت فاحشی بهای خرید
 و فروش استفاده های هنگفت میکرده اند.

اکنون که کارکنان حرکت برای حفظ حقوق دولت غاو و یار و سایر محصولات را بنرخ تجارت آزاد فروخته

و می فروشد و موفقی شده است نرخ واقعی را بخیردار خودی قبولانده و با همه گرفتاریهای حاصل از تحول
 دستگاه هیئت و کارشکنی های که شده است پهن از یک میلیون دلار محصول غاو و یار و ماهی یا بتمهم اموال و
 مطالبات آن کشور صادر و هم ارز دوست هزار دلار هم بکشورهای اروپا و آمریکا محصول بفروشد قهرا مورد
 تهمت و کارشکنی های اشخاصی که از وضع سابق منممع و منممع میفده اند واقع گردیده اند. چون این حملات
 و کارشکنی ها از دو ناحیه مذکور بعد ها هم ادامه خواهد داشت لذا منممع است فعلا بما مورین سفارت دولت
 شاهنشاهی در آلمان غربی که البعد اشخاصی دولتمخواه و مجربنی هستند دستور فرمائید راجع بمندرجات گزارید
 آقای دکتر نامدار تحقیقات کافی بعمل آورده و نتیجه را بعرض برسانند.

رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی شیلات ایران

ه - صیبا
 ۹۸

اداره هیئت مدیره
 ۱۳۰۱/۱۱/۱۴

تاریخ ارسال	تاریخ و محل خارج
شماره	۴۹۰۱۴
تاریخ	۱۴/۱۱/۳۰

شماره سند: ۱۴۳

فرستنده: سفارت ایران در آلمان

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره سوّم سیاسی

موضوع: تأسیس نمایشگاه صنعتی در تهران

تاریخ: ۲۲ خرداد ۱۳۳۸ ه.ش

نمره: ۵۴۸

[حواشی]:

- آقای عظیماء، رونوشت به دفتر مخصوص ارسال دارید. ۳/۳۱

- اداره امور اقتصادی ملاحظه و اقدام فرمایید. ۳/۲۵

سفارت کبری شاهنشاهی ایران

۵۱۸
۱۳۳۸/۳/۲۵

تاریخ ۳۸/۳/۲۲
شماره ۵۴۸
پست

وزارت امور خارجه - اداره سم سیاسی

وزارت امور خارجه المان در یادداشت مورخ ۲ ژوئن ۱۹۵۹ مینویسد
جناب آقای دکتر هارد وزیر اقتصاد المان هنگام اقامت در تهران
بعضی از اهل حضرت همایون شاهنشاهی رسانیدند که مقامات دولتی و
اقتصادی المان مایلند در بائیزاینده در تهران نمایندگانه صنعتی
دائر نمایند.

در یادداشت وزارت امور خارجه المان اضافه شده است که اهل حضرت
همایون شاهنشاهی موافقت خود را با تقبل نظارت عالیه در نمایندگانه
مذکور اعلام فرمودند.

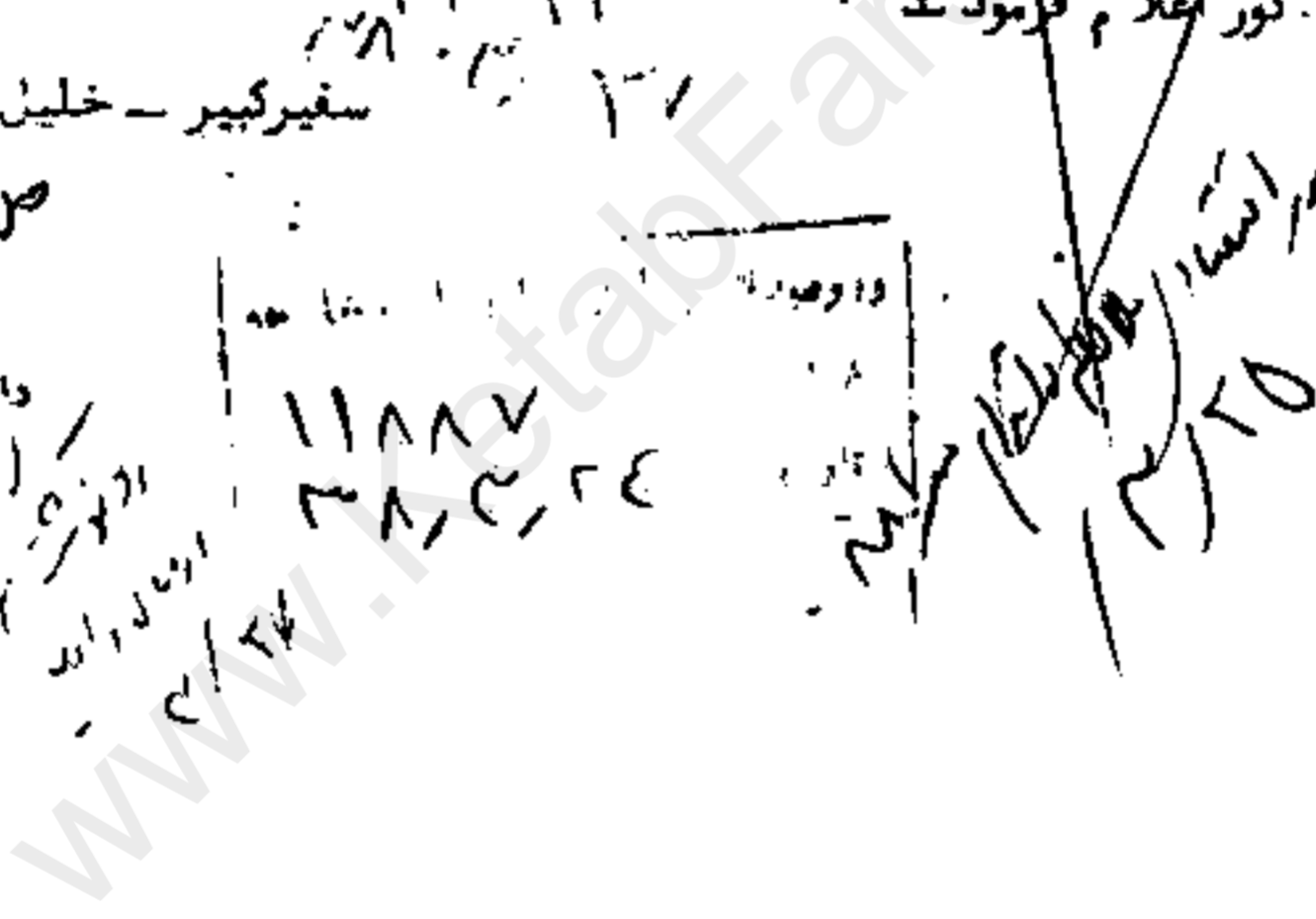
سفیر کبیر - خلیل اسفندیاری

ص ۳۳

دانشگاه
وزارت
اداره اسناد و کتابخانه

۱۱۸۸۷
۳۸,۳,۲۵

اداره امور اقتصاد
۱۳۳۸/۳/۲۵

شماره سند: ۱۴۴

فرستنده: سفارت آلمان در تهران

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: تأسیس نمایشگاه صنعتی در تهران

تاریخ: ۱ ژوئیه ۱۹۵۹ مطابق با ۱۰ تیر ۱۳۳۸ ه.ش

نمره: ۱۹۹/۴۰۳-۸۴-۱۸/۵۹ پ

[حواشی]:

- آقای دکتر امیر مکری

- امور اقتصادی

Botschaft
~~Botschaft~~
der
Bundesrepublik Deutschland
Teheran
P 199 / 403.84.18 / 59

Verbalnote

سفارت کبرای جمهوری فدرال المان
شماره ۱۹۹ / ۸۱-۱۸-۸۱-۸۱ / ۵۹

پسدادداشت

سفارت کبرای المان ضمن اظهار تعارفات خود
بوزارت امور خارجه شاهنشاهی احتراماً مراتب زیر را
باستحضار میرساند : دولت و اقتصاد پات حکومت
فدرال المان تصمیم دارند در پاییز ۱۹۶۰ در تهران
یک "اکسپوزیسیون" نمایشگاه صنعتی تاسیس نمایند .
موقع شرفیابی پروفسور دکتر "ارهارد" وزیر
اقتصاد پات المان حضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
موضوع فوق در تاریخ ۲ ماه مه ۱۹۵۹ عرض و گزارش
شد و اعلیحضرت همایونی موافقت فرمودند که این
نمایشگاه را تحت توجهات عالیله خود اداره فرمایند .
سفارت کبرای المان خواهشمند است موضوع
فوقرا باستحضار رسانیده و تحت توجه مخصوص
قرار دهند .
این سفارت موقع را مغتنم شمرده احترامات
فائده را بوزارت امور خارجه شاهنشاهی تقدیم
میدارد .

وزارت امور خارجه شاهنشاهی
تبریز

وزارت امور خارجه شاهنشاهی
تهران

تاریخ ۱۳۳۸

Die Botschaft der Bundesre-
publik Deutschland beehrt sich, dem
Kaiserlich Iranischen Aussenministe-
rium mitzuteilen, dass die Regierung
und die Wirtschaft der Bundesrepublik
beabsichtigen, im Herbst 1960 in Tehe-
ran eine deutsche Industrieausstellung
zu veranstalten.

Herr Bundesminister Prof. Dr.
Erhard hat anlässlich seines Staats-
besuchs in Teheran Seiner Majestät
dem Shah diesen Wunsch am 2. Mai 1959
unterbreitet. Seine Majestät der Shah
hat sich bereit erklärt, die Schirm-
herrschaft über die Ausstellung zu
übernehmen.

Die Botschaft der Bundesre-
publik Deutschland bittet um Kenntnis-
nahme sowie um Unterstützung des Vor-
habens und benutzt diesen Anlass, das
Kaiserlich Iranische Aussenministe-
rium ihrer ausgezeichneten Hochach-
tung zu versichern.

Teheran, den 1. Juli 1959

An das
Kaiserlich Iranische
Aussenministerium
T e h e r a n

شماره ۱۵۲۱۵
تاریخ ۱۳۳۸

شماره سند: ۱۴۵

فرستنده: سرکنسولگری ایران در هامبورگ

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره امور اقتصادی

موضوع: تشکیل غرفه‌ای در نمایشگاه بین‌المللی فرانکفورت جهت نمایش فرشهای ایرانی

تاریخ: ۱۲ آبان ۱۳۳۵ ه. ش

نمره: ۱۱۳۳

[حواشی]:

- اقتصادیات

- مازندران، ۳۵/۹/۵

سرشناسی شاهنشاهی ایران

از

هامبورگ تاریخ ۲۵/۸/۱۳۰۲

شماره ۱۱۴۴

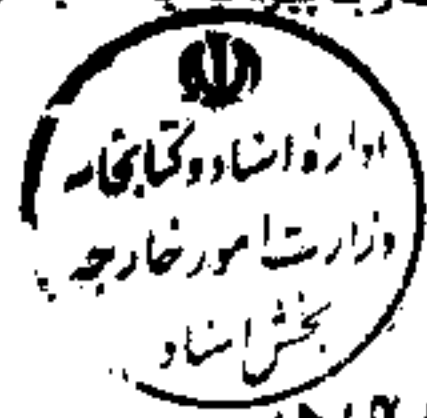
پرونده

وزارت امور خارجه - اداره امور اقتصادی

اقای محمد نظریان بازوگان خیم هامبورگ اخیرا در نمایشگاه بین المللی فرانکفورت فرقه‌ای برای نمایش فرشهای ایرانی و بعضی کارهای دستی ساخته ایران تشکیل داده بود که مورد توجه قرار گرفت اینک یک قطعه روزنامه که مطالبی در این مورد درج کرده و یک قطعه عکس از فرقه مورد بحث برای مزید استحضار به پیوست ایفاد می‌دارد.

سرکسول - دکتر خسروانی

سرشناسی

۲۵۹۸
۲۵۱۹۱۴

۵۵۹۰
۲۵۹۸

۱۱/۴
۲۵/۸/۱۳۰۲

www.Ketabarsi.com

شماره سند: ۱۴۶

فرستنده: سفارت ایران در کلن

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره امور اقتصادی

موضوع: نمایشگاه آلمان در تهران

تاریخ: ۱۵ آبان ۱۳۳۸ ه.ش

نمره: ۱۶۴۸

[حاشیه:]

- آقای دکتر امیر مکرری ۱۳۳۸/۸/۲۰

www.KetabFarsi.com

تاریخ ۱۵ / ۸ / ۴۸
شماره ۱۶۴۸
پست دار

۲۷۷۲۵
۳۸۱ / ۱۸ / ۴۸

وزارت امور خارجه - اداره امورات اقتصادی

اتاقی Carl Hundshausen مدیر موسسه فریدریک کرویپ که متدیدی تقدیم

امور نمایندگانه آلمان در تهران (پائیز ۱۹۶۰) میباشد دوپارازاینجانب و رایزن سفارت این تارتکبری آقای فریدون فرخ دیدن نموده اظهار داشت سازمان نمایندگانه درن دارد گذشته از مابین الات و کالاهائیکه که شرکت های مختلف آلمانی در نمایندگانه مذکور بمعروض نمایندگانه خواهند گذاشت در مدخل نمایندگانه مظاهر جالبی از شئون مختلف زندگی در آلمان نشان داده شود . مخصوصا درن راست مظاهر شئون مختلف زندگی در آلمان بنحوی که در تهران جلب نظر تعداد بیشتری را بنماید نشان داده شود . منباب مثال در نظر است در مدخل نمایندگانه نحوه تعمیر رادیو و اتومبیل و تکنیک لحیم کاری و چاپ و عکس برداری طبی و نظیر عمل در مدارس حرفه ای و صنعت بافندگی و ساختمان و صنعت چوب ببری و نحوه راهنمایی و رواندگی جدید بمعروض نمایندگانه گذاشته شود .

اقای هوند هازن مایل است بدانند عقیده مقامات مربوطه شاهنشاهی درباره برنامه مذکور و مسائلی که درباره محتویات مدخل نمایندگانه ارج نموده است چیست . در خصوص مسائل مورد بحث بامشارالیه بدون تعهد گفتگو بعمل آمده علاوه گردید که نظر مقامات اقتصادی شاهد اهی در این مورد مسلما واجد جنبه های متنوع تر خواهد بود . خواهشمند است نامه نامبرده را که رونوشت آن در دو نسخه ضمیمه میباشد مورد بررسی قرار داده و از پاسخگی که باید بامشارالیه داده شود این سفارتتکبری را مستحضرفرمایند .

اقای هوند هازن بنا بریک استحضار دارند برای بررسی مسائل مربوطه بنمایندگانه اخیرا بتهران پرواز نموده است

سفیر کبیر - خلیل اسفندیاری

[Handwritten signature]

[Circular stamp: وزارت امور خارجه - اداره امورات اقتصادی]
۱۳۴۸ / ۸ / ۲۰

شماره سند: ۱۴۷

فرستنده: سفارت ایران در کلن

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره امور اقتصادی

موضوع: نمایشگاه صنعتی آلمان در تهران

تاریخ: ۲۲ بهمن ۱۳۳۸ ه.ش

نمره: ۲۵۲۰

[حاشیه:]

- آقای دکتر امیرمکری ۳۸/۱۱/۳۰

سفارت کمرای شائشی ایران
کابل

۲۴۹۱۹
۳۸/۱۱/۲۷

تاریخ ۲۲/۱۱/۳۸
شماره ۲۵۲۰
پست درو

وزارت امور خارجه - اداره اموراتتصادی

روز سوم فوریه ۱۹۶۰ آقای Dr Peter van Sijmenus بعنوان رئیس کمیته نمایانگاه صنعتی المان در تهران طی یک صاحبیه مابوعاتی در هتل اکسلسیور کلم مسائل مربوط بنمایانگاه را با خبرنگاران جراید مورد مذاکره قراردادده بسوالات حضا ریاسخ گفت . آقای فریدون فن رایزن سفارت این نمایندگی از طرف اینجناب در صاحبیه مابوعاتی مذکور شرکت نمودند . آقای پتر فن زیمسرخنی سخنرانی خود متذکر گردید که دولت فدرال المان در صورت واردات صادرات ایران مقام اول را احراز نموده است . پیش از ۴۰۰ موسسه مختلف المانی در نمایانگاه صنعتی المان در تهران شرکت نموده و امیدواری هست که موسسات دیگری نیز که از لحاظ سرمایه اهمیت کمتری دارند در نمایانگاه مذکور شرکت نمایند . سازمانهای شرکت کننده محصولات صنعتی المان را در رشته های مربوط بساختمان ماشین الکتروتکنیک ادوات دید (ایتیک) فولاد ورقه آهن نیسی نساجی واتومبیل وغیره بمعرض نمایانگر خواهند گذاشت . نمایانگاه در ۸ سالن بساحت ۱۵۰۰۰ متر مربع وساحت کلی ۱۶۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ متر مربع در زمینهای دانشگاه تهران ترتیب داده خواهد شد . وزارت اقتصاد المان ۴/۵ ملیون مارک سهم خواهد بود که ۲۰ الی ۲۵ درصد کل مخازن را تشکیل میدهد . بقیه مخازن را ارباب صنایع المان تقبل خواهند نمود . در رسانتهای نمایانگاه فقط بنمایان محصولات صنعتی المان اکتفا نگردیده و طرز کار کارگرمانی در رشته های مختلف صنعتی مثل بوبیری و تعمیر ماشینهای کلاووزی وغیره بطوریکه برای همه کمر قابل استفاده باشد بمعرض نمایان خواهد شد . آقای پروفیسور Prof. Hundhausen که اخیرا در تهران امکانات مربوطه را مورد ملاحظه قراردادده است جنبه های روانی موضوع را تفسیر و تایید نمود که نمایانگاه مذکور بمنظور اینکه برای طبقات مختلف مورد استفاده باشد باتوجه بموقعیت و اوضاع واحوال بوسیله متخصصین المانی طرح و تهیه گردیده است . یک نسخه نشریات مربوط بنمایانگاه صنعتی المان در تهران که ضمن ملاحظه به مابوعاتی در اختیار حاضار گذاشته شد برای مزید استحضار همراه این گزارش تقدیم میشود .

سفیرکمیسر - تحلیل اسفندیاری

م. د. ک. ا. م.
۳۸/۱۱/۲۷

۱۵۰۵
۱۱/۱۱/۳۸

شماره سند: ۱۴۸

فرستنده: سفارت ایران در کلن

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: برگزاری نمایشگاه هنری ایران در آلمان

تاریخ: ۱۸ تیر ۱۳۳۹ ه.ش

نمره: ۶۲۴

[حواشی]:

- سابقه در آشکار است لطفاً خارج فرمایند. ۳۹/۴/۲۶

- روابط فرهنگی ۲۹/۴/۲۵

- آقای طالب زاده

سفارت کبری شاهنشاهی ایران

تاریخ ۱۳۲۹/۹/۱۸
شماره ۶۲۳
پست دارد

مرکز
۱۳۰۰۹
۳۴۴

وزارت امور خارجه

آقای دکتر ادناور شهر دارکنن (فرزند صدر اعظم آلمان) نامی که به این سفارت کبرا نوشته اند اظهار علاقه نموده اند کچه نمایشگاه هنری ایران که در سال آتیه در آلمان - ابرینر و هلند تشکیل خواهد شد در شهر کلن نیز بمعرض نمایندگن گذاشته شود . آقای شهر دارکنن در نامه خود اضافه میکند که شهر کلن مرکز نمایشگاههای بین المللی بوده و در نزدیکی پایتخت جمهوری فدرال واقع است و بدین طریق عده زیادی از شخصیتهای آلمانی - کارمندان دولت و اعضاء سفارتخانه های خارجی مقیم بن و کلن از این نمایشگاه دیدن خواهند کرد .

شهر دارکنن مراتب فوق را طی نامه جداگانه ای از طریق سفارت کبرای جمهوری فدرال آلمان در تهرآن برای جنابان آقایان وزیر دربار شاهنشاهی - وزیر امور خارجه و وزیر فرهنگ ارسال داشته است .

بنظر این سفارت کبری بجا خواهد بود که مقامات مربوطه دولت شاهنشاهی با این تقاضای

شهر دارکنن موافقت فرمایند .

سفیر کبیر - خلیل اسفندیاری

۱۳۲۸

سابقه در کتب اسنادی لفظ ضایع در این

۵۶۴۰۶

۲۱۵۴
۹۲۴

ردیف
۵۶۴۰۶

مطلوبه

شماره سند: ۱۴۹

فرستنده: سرکنسولگری ایران در هامبورگ

گیرنده: وزارت امور خارجه - اداره روابط فرهنگی

موضوع: نمایش آثار نقاشی و دست بافی غلامرضا محبوبی در هامبورگ

تاریخ: ۳۱ خرداد ۱۳۴۰ ه. ش

نمره: ۵۴۵

[حاشیه]:

- آقای منصور مؤید. ۴۰/۴/۱۵

هامبورگ بتاريخ ۴۰ / ۴ / ۳۱
شماره ۵۴۵
پیوست دارد

سرکنسولگری شاهنشاهی ایران
هامبورگ

شماره پرونده
۱۴۳-۳۳
۴-۱۴-۳۴-۴

وزارت امور خارجه - اداره روابط فرهنگی

تاوا قسمتی از نشریه شماره ۲۵ گزارشات آلمان را که مربوط به نمایندگان آلمان در
دست بافی و نقاشی آقای غلامرضا محبوبی هنرمند ایرانی است جهت ارسال به
ایفاد میدارد .
نمایندگان درستی از بهترین محلهای شهر هامبورگ که متعلق به آنان است
میاندچی از یازدگان با همت و دلازی اول ایرانی استبریا بردیده و بسیار برودت
قرار گرفته است .
بامذاکراتی که با آقای میاندچی بعمل آمده فرارامت این نمایندگان به آورد اتم در
همین محل برقرار باشد و هنرمندان ایرانی بتوانند با ارسال آثارشان و از این وسیله
برای آشنانمودن اروپائیان به نقاشی و طرزکارهای دستی ایران استفاده نمایند .
خواهد نمود است دستور فرمایند مراتب اینجوستی با اذن علاقمندان رسانیده شود تا از این
فرصت استفاده نمایند و مسلم میدانند توجه در این باره باعث خواهد بود این نمایندگان
به صورت یک مرتبه هنری ایران در هامبورگ دیدار و مورد توجه هنردوستان قرار گیرد .

مهرشول - محمود مائیری
اداره اسناد و کتابخانه
وزارت امور خارجه
بخش اسناد

۱۳۶۷
۵/۴/۱۵

سرکنسولگری هامبورگ

شماره سند: ۱۵۰

فرستنده: سفارت ایران در کلن

گیرنده: وزارت امور خارجه

موضوع: درخواست نمایش آثار هنری ایران در آلمان

تاریخ: ۵ مهر ۱۳۴۰ ش.

نمره: ۱۳۱۲

www.KetabFarsi.com